

АПАРАТ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Головне науково-експертне управління

01008, м.Київ-8, вул. М. Грушевського, 5, тел.:255-40-25, 255-45-01; факс: 255-41-86

До реєстр. № 3820 від 09.07.2020
Кабінет Міністрів України

ВИСНОВОК

на проект Закону України «Про внесення зміни до статті 18 «Прикінцеві положення» Закону України «Про управління об'єктами державної власності» щодо забезпечення додаткових економічних гарантій у зв'язку з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та запровадженням карантину»

У законопроекті шляхом доповнення ст. 18 «Прикінцеві положення» Закону України «Про управління об'єктами державної власності» новим п. 8 пропонується «тимчасово у зв'язку з проведенням заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та запровадженням карантину з метою забезпечення додаткових економічних гарантій встановити, що за результатами прийнятого рішення про нарахування дивідендів акціонерне товариство «Українська залізниця» додатково спрямовує 60 відсотків чистого прибутку за результатами фінансово-господарської діяльності за 2018 рік в розмірі 206202,6 тис. гривень на виплату дивідендів до державного бюджету у строк не пізніше 31 грудня 2020 року». При цьому, на суму таких коштів, сплачених до 31 грудня 2020 року, не нараховується пеня у порядку, визначеному абз. 7 ч. 5 ст. 11 цього Закону.

Як вказано у пояснювальній записці до проекту, його розроблено з метою зменшення впливу негативних економічних наслідків від поширення гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, на фінансово-господарську діяльність АТ «Українська залізниця».

Головне управління, розглянувши проект, вважає за доцільне висловити щодо його змісту таке.

1. У проекті пропонується встановити вимогу зі спрямування додатково частини чистого прибутку акціонерного товариства «Українська залізниця» (далі – АТ «Укрзалізниця») на виплату дивідендів до Державного бюджету України за результатами фінансово-господарської діяльності за 2018 рік.

Слід зауважити, що відповідно до ст. 11 Закону України «Про управління об'єктами державної власності» (далі – Закон) «господарські товариства, у статутному капіталі яких є корпоративні права держави, сплачують до Державного бюджету України дивіденди у строк не пізніше 1 липня року, що настає за звітним, ...» (абз. 5 ч. 5). У цьому випадку запропонований підхід може розумітись як такий, що містить ознаки поширення його дії на відносини, що виникли до прийняття Закону, проект якого розглядається, враховуючи, що йдеться про розподіл прибутку за 2018 рік, який вже є (або, принаймні, з огляду на вимоги ст. 11 Закону, мав би бути) розподіленим, а також може містити ризики у частині спроможності АТ «Укрзалізниця» забезпечити сплату *додаткових* коштів до державного бюджету у 2020 році.

У зв'язку із цим, для прийняття виваженого рішення до проекту доцільно надати відповідно до вимог ст. 27 Бюджетного кодексу України та ст. 91 Регламенту Верховної Ради України належне фінансово-економічне обґрунтування (з відповідними розрахунками), зокрема, щодо: поточного фінансового стану АТ «Укрзалізниця», отриманого нею прибутку та *реальної* сплати нею дивідендів за результатами 2018 року.

Крім того, внесена законодавча пропозиція потребує належного обґрунтування у контексті того, що Кабінетом Міністрів України внесено на розгляд Верховної Ради України проект Закону України «Про внесення зміни до статті 18 «Прикінцеві положення» Закону України «Про управління об'єктами державної власності» щодо забезпечення додаткових економічних гарантій у зв'язку з поширенням гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та встановленням карантину» (реєстр. № 3763 від 01.07.2020), яким пропонується відтермінувати сплату АТ «Укрзалізниця» до державного бюджету дивідендів за результатами фінансово-господарської діяльності *за 2019 рік*. У цьому ж аспекті виглядає незрозумілою аргументація на користь проекту щодо «запровадження економічної підтримки для АТ «Укрзалізниця»» (п. 3 пояснювальної записки), зважаючи на те, що пропозиція проекту передбачає сплату додаткових коштів до Державного бюджету України. Це ж зауваження стосується і припису «з метою забезпечення додаткових економічних гарантій», оскільки, по-перше, виглядає незрозумілим, кому саме встановлюються такі гарантії, а, по-друге, враховуючи те, що йдеться про сплату *додаткових* дивідендів АТ «Укрзалізниця», що своїм наслідком матиме збільшення фінансового навантаження на відповідного суб'єкта.

2. Виникає питання щодо коректності припису, за яким «на суму таких коштів, сплачених до 31 грудня 2020 р., не нараховується пеня у порядку, визначеному абзацом сьомим частини п'ятої статті 11 цього Закону». Адже у проекті йдеться про *додаткове* спрямування відповідних коштів до бюджету, у той час, як відповідно до абз. 7 ч. 5 ст. 11 Закону, за яким «на суму дивідендів на державну частку, несвоєчасно сплачених господарським товариством, у статутному капіталі якого є корпоративні права держави, та господарським товариством, 50 і більше відсотків акцій (часток) яких знаходяться у статутному капіталі господарського товариства, частка держави якого

становить 100 відсотків, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері управління об'єктами державної власності, нараховується пеня, яка сплачується до загального фонду Державного бюджету України з розрахунку подвійної облікової ставки Національного банку України від суми недоплати, розрахованої за кожний день прострочення платежу, починаючи з наступного дня після настання строку платежу і по день сплати включно», пеня застосовується щодо основної суми несплачених своєчасно дивідендів. У проекті ж, за його змістом, йдеться про «нове» зобов'язання АТ «Укрзалізниця», яке виникає з моменту прийняття цього проекту.

3. Так само виникає питання щодо змісту словосполучення «за результатами прийнятого рішення про нарахування дивідендів». Зокрема, неясно, яке рішення мається на увазі, – прийняте у 2019 році, чи про якесь інше рішення, враховуючи, що йдеться про сплату *додатково* частини чистого прибутку саме за 2018 рік. Принагідно зауважимо, що зі змісту супровідних до проекту документів не вбачається можливим встановити, чи свого часу було прийняте рішення про перерахунок дивідендів за 2018 рік.

Також зауважимо, що, оскільки проект поданий Кабінетом Міністрів України, виглядає у цілому незрозумілим, про яке саме «прийняття рішення про нарахування дивідендів» йде мова, враховуючи, що, зокрема, згідно зі Статутом АТ «Укрзалізниця», затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 735, рішення про виплату дивідендів та їх розмір приймається загальними зборами товариства (п. 52), функції яких виконує Кабінет Міністрів України одноосібно (п.п. 55, 56).

4. Видається недоцільним зазначення у пропонованому приписі одночасно двох параметрів платежу, який АТ «Укрзалізниця» має перерахувати до державного бюджету, – «60 відсотків чистого прибутку за результатами фінансово-господарської діяльності за 2018 рік» та «206202,6 тис. гривень».

5. Проект потребує техніко-юридичного доопрацювання.

5.1. Зокрема, назва проекту не відповідає його змісту.

5.2. Проектом пропонується доповнити ст. 18 Закону новим пунктом, у той час, як вказана стаття складається з частин.

5.3. Некоректним є вміщення у нормі слова «тимчасово», оскільки йдеться про встановлення норми, яка застосовується одноразово й після реалізації вичерпує свою дію. Слово ж «тимчасово» передбачає дію відповідного припису впродовж певного періоду.

5.4. У цілому ж, у пропонованому приписі слова «тимчасово у зв'язку з проведенням заходів, спрямованих на запобігання виникненню та поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2, та запровадженням карантину з метою забезпечення додаткових економічних гарантій встановити, що» доцільно виключити, оскільки вказане формулювання не несе жодного нормативного навантаження та переобтяжує норму і не сприяє належному її розумінню.

5.5. Пояснювальна записка до проекту за структурою та змістом положень не повною мірою відповідає вимогам, встановленим Регламентом Верховної Ради України.

6. Прийняття проекту своїм наслідком матиме необхідність внесення відповідних змін до Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік».

Керівник Головного управління

С. Тихонюк

Вик.: Н. Пархоменко, Є. Гришко, І. Бондур

СЕДО ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Підписувач: ТИХОНЮК СВІТЛАНА АНДРІЙВНА

Сертифікат: 2B6C7DF9A3891DA104000000733B42008E588D01

Дійсний до: 27.05.2021 23:59:59

Апарат Верховної Ради України
№ 16/3-2020/208520 від 11.11.2020

259911